

Reserapport 3: Första brevet till farmor

Kära farmor,

Du kommer säkert ihåg hur entusiastiskt vi pratade om Israel under Sexdagarskriget 1967. Du var så orolig att detta skulle innebära slutet för Israel. Du kom ju från en judisk släkt som visserligen var assimilerad men ändå var den judiska tillhörigheten på något sätt självklar i familjen. Inte förrän mina elever i skolan hittade mitt namn på en antisemitisk webbsida förstod jag vad den kunde innebära.

Själv såg jag i mitt inre hur kibbutzernas, socialismens och den blommande öknens Israel nu var hotat av de samlade arabstaterna. Jag tror det var så schablonartat många från min generation såg på Israel - okunniga om historien som vi var

Du var ju ganska gammal och för dig var det tillräckligt att stötta den judiska församlingen med ekonomiska bidrag, men jag hade fantasier om att jag skulle resa dit och lägga mig i skyttegravarna tillsammans med de israeliska soldaterna. Hur naivt var det inte!

Nu har jag förverkligat en annan dröm, att få resa till Israel och se hur verkligheten ser ut bakom de stora demokratiska visionerna från några av sionismens utopister. Och jag kan lova att verkligheten ser sorgligt annorlunda ut.

För ett par veckor sedan reste jag som ekumenisk följeslagare i Kyrkornas Världsråds regi till norra Västbanken, en liten by som heter Jayyous. Här ska jag tillsammans med tre andra följeslagare från olika länder leva och arbeta i tre månader. Vårt huvudsakliga arbete är att utgöra en internationell närvaro vid jordbruksgrindar och vägspärrar för att rapportera vad vi ser och visa solidaritet med dem som drabbats av Israels ockupation sedan 1967.

Vi har bara mött vänlighet och varma leenden från palestinierna, jag tror inte att de är vana vid att omvärlden intresserar sig för hur de har det. Som svensk förstår jag plötsligt hur skyddat jag har levt. Här råder stor fattigdom och mycket övervåld. Varför blir ockupationens vardagliga förtryck så

litet belyst hemma?

Vi plockade oliver häromdagen på andra sidan muren tillsammans med en grupp israeler. Jag frågade en av dem varför hon var där. Hon sade: - Vad ska jag säga till mina barn när dom i framtiden frågar: "Vad gjorde du under kriget, mamma?" Nu kan jag åtminstone säga att jag hjälpte till med olivskörden - kanske för att döva mitt dåliga samvete!

Jag minns att jag ställde samma fråga till dig när jag var liten. Sverige klarade sig ju undan vårt

krig, jag minns att du och farfar tog emot flyktingar från Norge. Så du vet vad en ockupation kan innebära. Här händer mycket liknande saker på Västbanken. Naturliga räder av militären, unga män som förs bort i mörkret, rörelserestriktioner, vapen och taggtråd. Rädsla!

”This is occupation”, är ett uttryck jag hör dagligen. När kön av bönder, åsnor, kärror och traktorer är evigt lång och väntan för att komma igenom muren till deras olivodlingar på andra sidan aldrig tycks ta slut. När killarna som kommer på cykel får veta att de själva får passera men inte cykeln, som i går vid Falamyagrinden. Nästa dag hade reglerna ändrats så oförutsägbarheten är en del av systemet.

”This is occupation”, när små barn måste ha egna tillstånd för att passera eller vara registrerade på föräldrarna. Här blir småbarn avvisade medan föräldrarna får passera. I morse vid den norra grinden blev en småbarnsmamma med bebis i famnen avvisad. Bebis hade inget passerkort. Jag såg henne sitta gråtande på vägen tillbaka. Så många tårar i onödan!

”This is occupation”, när Jayyous, som nu den senaste natten, väcks upp klockan två av militären. Anledningen var att de sökte några tonåringar som kastat sten på muren. Samtidigt lyckas armén se till att invånarna går i ständig rädsla för vad som kan hända.

I går åkte vi genom den lilla palestinska byn Farata. Här var allt uppståndelse, den israeliska armén var förstås där, likaså den palestinska polisen. Det som orsakade de upprörda känslorna var att bosättare från den närliggande bosättningen Kedumim hade kommit ner till olivlundarna, där bönderna just nu i oktober skördar sina oliver, utrustade med vapen och tändstickor.

Bosättarna hade tänt eld på en lång rad gamla olivträd. Hur ska en fredlig samlevnad någonsin bli möjlig när sådant händer samtidigt som bosättarrörelsen uppmuntras av statsmakten?¹⁾

Bosättningarna, som enligt folkrätten är olagliga, är subventionerade genom låga räntor, billiga daghemsavgifter och andra stödåtgärder för att uppmuntra inflyttning.²⁾ Det har lett till en tillväxt med sex procent om året av bosättarrörelsen som nu omfattar en halv miljon israeler och utgör en väldig politisk påtryckningsgrupp med utrikesminister Avigdor Lieberman som härförare. Han bor själv på bosättningen Nokdim utanför Bethlehem.³⁾

Kära Farmor, det här brevet var ju ingen uppmuntrande läsning. Jag ser för mig att du ser mycket sorgsen ut när du läst färdigt. I Jerusalem mötte jag en av följeslagarna som var kväkare, hon sade: ”Det är när natten är som mörkast som stjärnorna syns bäst.”

Din Maria

1) Observera att all överflyttning av den ockuperande maktens befolkning på ockuperat område är olagliga enligt folkrätten (Fjärde Genèvekonventionen, se <http://www.diakonia.se/sa/node.asp?node=1157>)

2) Se http://thinkexist.com/quotes/Ariel_Sharon/ ”Everybody has to move; run and grab as many hilltops as they can to enlarge the settlements, because everything we take now will stay ours. Everything we don't grab will go to them.”

Se också www.peacenow.org.il/site/en/peace.asp?pi=61&docid=4372

3) SvD 26/9 2010

DISCLAIMER!

Jag befinner mig i Israel och Palestina som ekumenisk följeslagare på uppdrag av Sveriges Kristna Råd och Kyrkornas Världsråd, genom det Ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina och Israel (EAPPI). De synpunkter/reflektioner som uttrycks ovan är personliga och delas inte nödvändigtvis av mina uppdragsgivare.

Du är välkommen att publicera hela eller delar av denna artikel eller sprida den vidare men kontakta för säkerhets skull mig, (maria_bergom_larsson@hotmail.com), och/eller någon av de ansvariga på Sveriges Kristna Råd; Joanna Lilja (joanna.lilja@skr.org) eller Johanna Wassholm (johanna.wassholm@skr.org).